

**„Mikroszennyezők eltávolításának lehetőségei meglévő szennyvíztisztító telepeken (eddigyi tapasztalatok és eredmények)”
c. előadás hozzászólása**

Mikroszennyezők előfordulása és határai

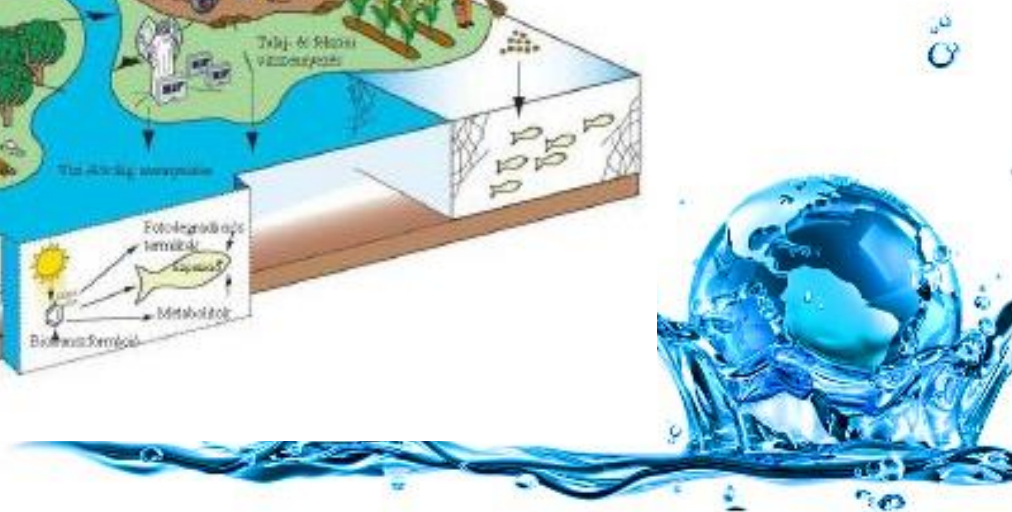
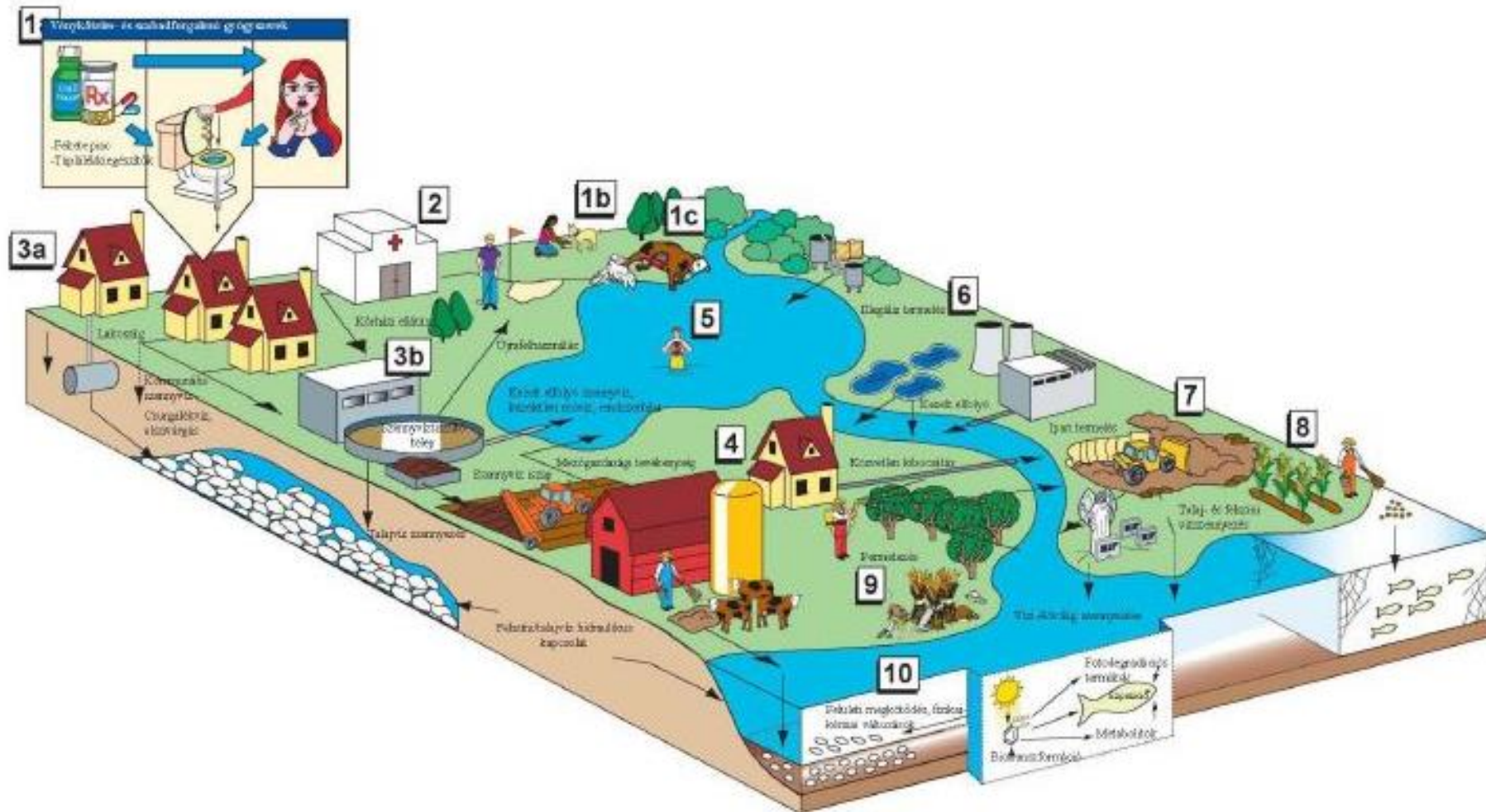
MTA Vízgazdálkodás-Tudományi Bizottság
Vízellátási- és Csatornázási Bizottság
Gerencsérné dr. Berta Renáta
Budapest, 2018. február 14.

Mikroszennyezők a vízi környezetben

- Peszticidek
- Gyógyszerek, gyógyszermaradványok
- Mikroműanyagok
- Nehézfémek – Nem részletezem

Hogyan kerülnek mikroszennyezők a környezetben?

Mikroszennyezők a vízi környezetben

- **Peszticidek**
- Gyógyszerek, gyógyszermaradványok
- Mikroműanyagok

Mi a baj a peszticidekkel?

- feladta az ember szempontjából kártevő élőlények elpusztítása
- peszticidek funkciójuknál fogva mérgek
- szennyezik a környezetet és károsítják az élőlényeket
- számos peszticidről derült ki, hogy komolyan károsítja az emberi egészséget (DDT, lindán)
- lassan bomlanak le, ezért szinte minden mezőgazdasági területén és minden emberben kimutathatóak

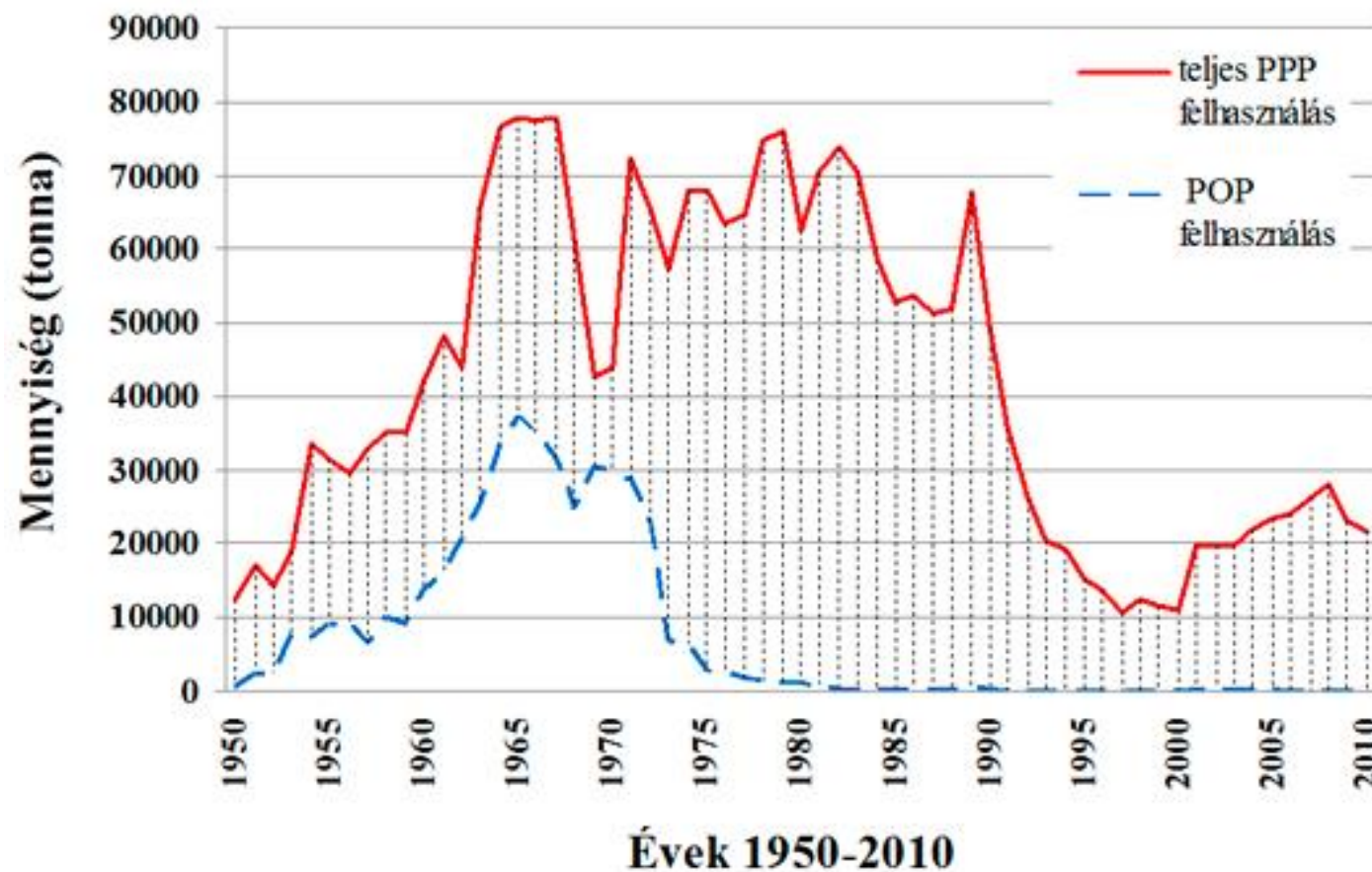

Peszticidek előfordulása a környezetben

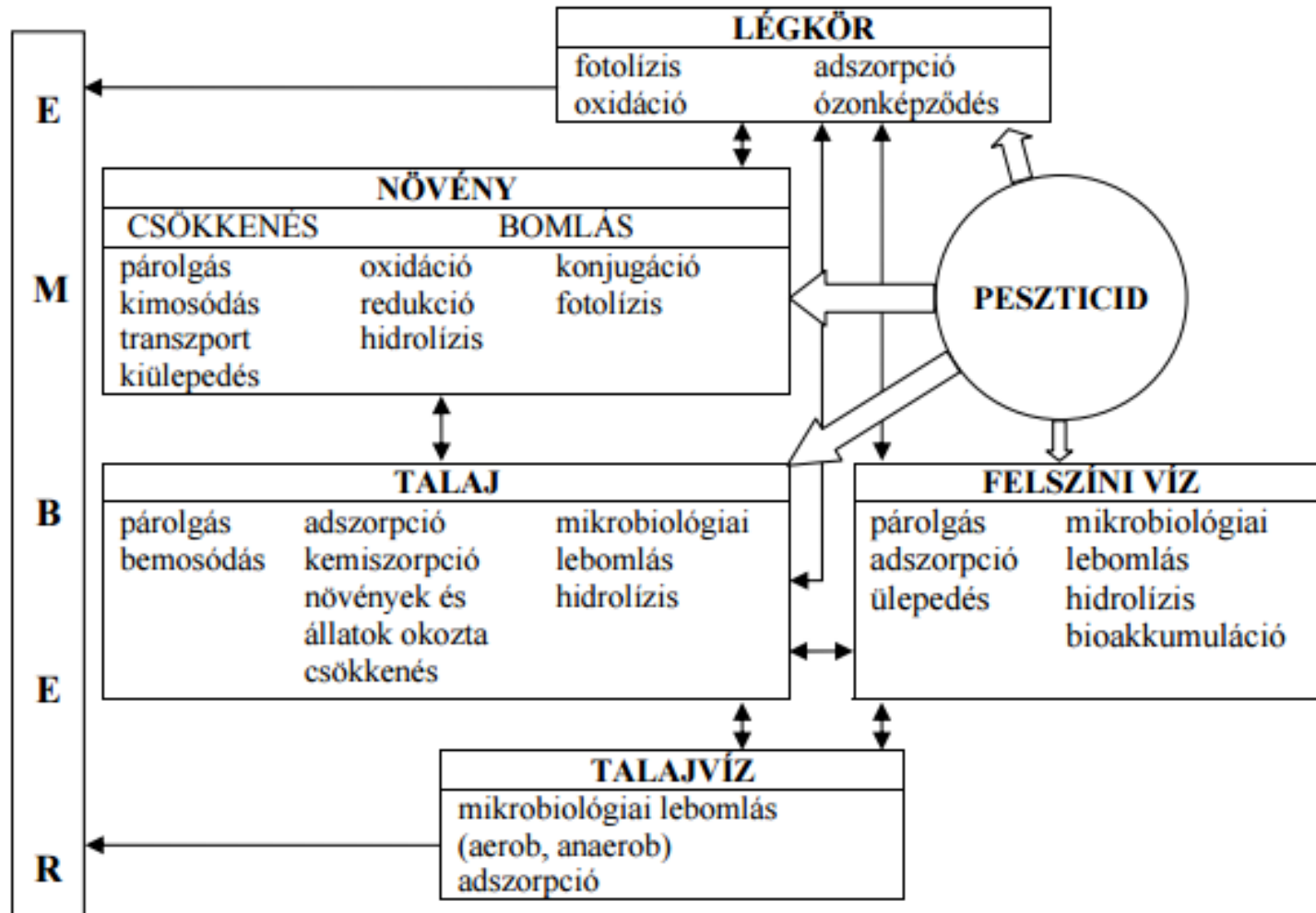
	Példák	Toxikus hatások
Vegyületcsoport		
Organoklór vegyületek (halogénezett szénhidrogének)	DDT, lindán, dieldrin, klordán	Karcinogén, hormon agonista, neurotoxikus
Organofoszfátok	Parathion, chlorpyrifos	Neurotoxikus, dermatotoxikus
Karbamátok	Malathion, aldicarb	Neurotoxikus, dermatotoxikus
Piretroidok	Cyfluthrin, permethrin, fenvalerate	Valószínűleg immunotoxikus és neurotoxikus, hormon agonista, antagonist
Herbicidek		
Dipyridyl	Paraquat, diquat	Pulmonáris fibrózis
Egyéb	Atrazin, alaklór	Karcinogén

Peszticidek felhasználása 1950 – 2010 között

Peszticidok és az ökoszisztéma kölcsönhatása

Szabályozás

- 201/2001 (X. 25.) Korm. Rendelet (Ivóvíz)
- 6/2009 (IV.14) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet

Összes peszticid: 0,50 µg/L
Egyedi peszticid: 0,1 µg/L
Nevesített peszticidek: 0,030 µg/L

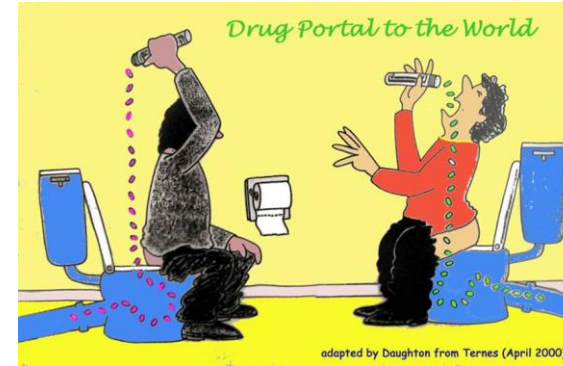
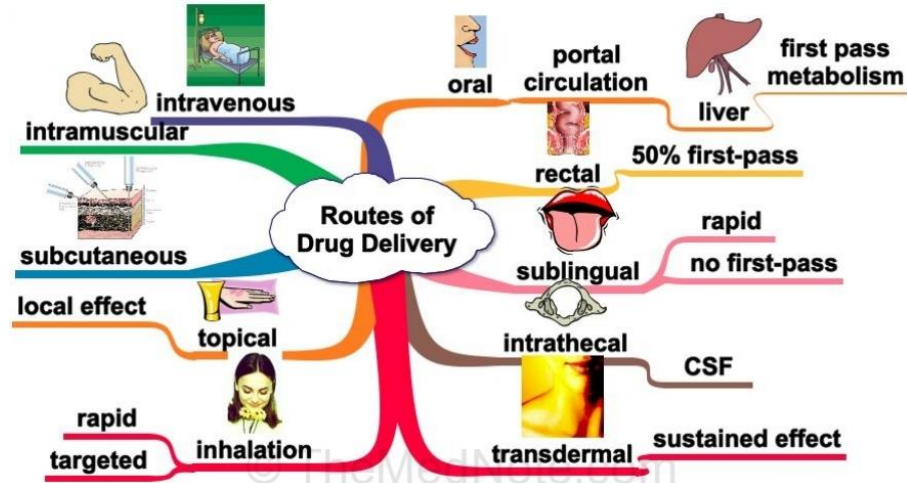

Mikroszennyezők a vízi környezetben

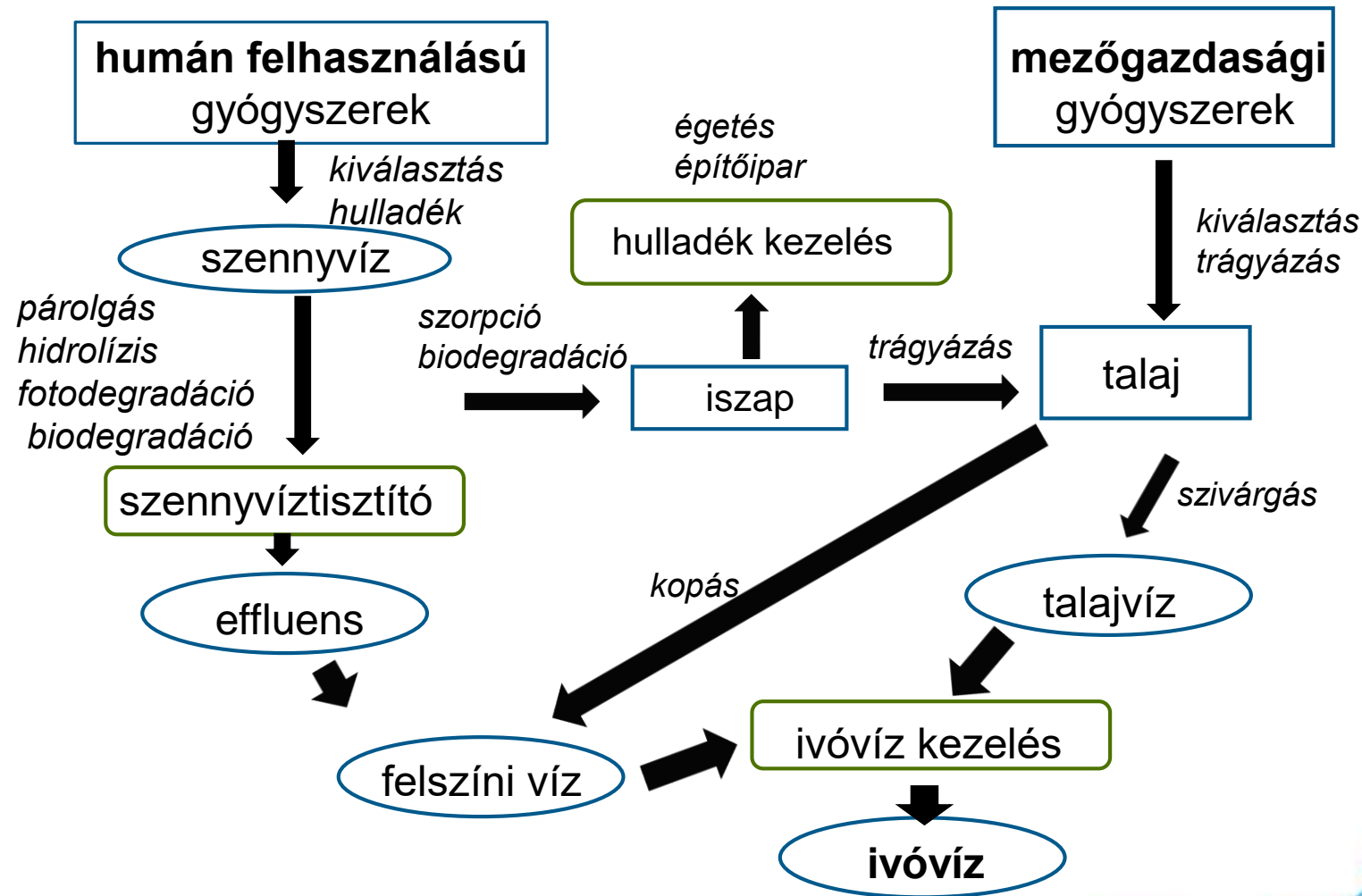
- Peszticidek
- Gyógyszerek, gyógyszermaradványok
- Mikroműanyagok

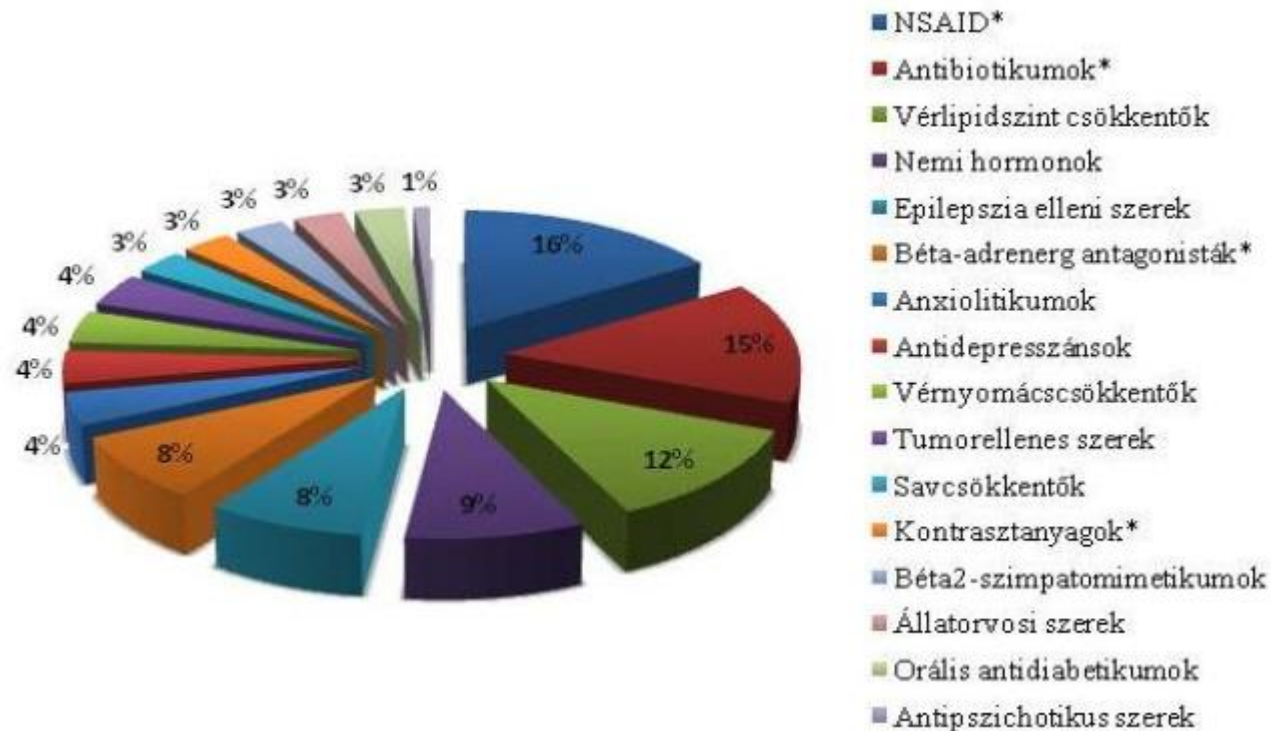
A gyógyszerek sorsa a környezetben

Gyógyszerhatóanyagok sorsa a környezetben

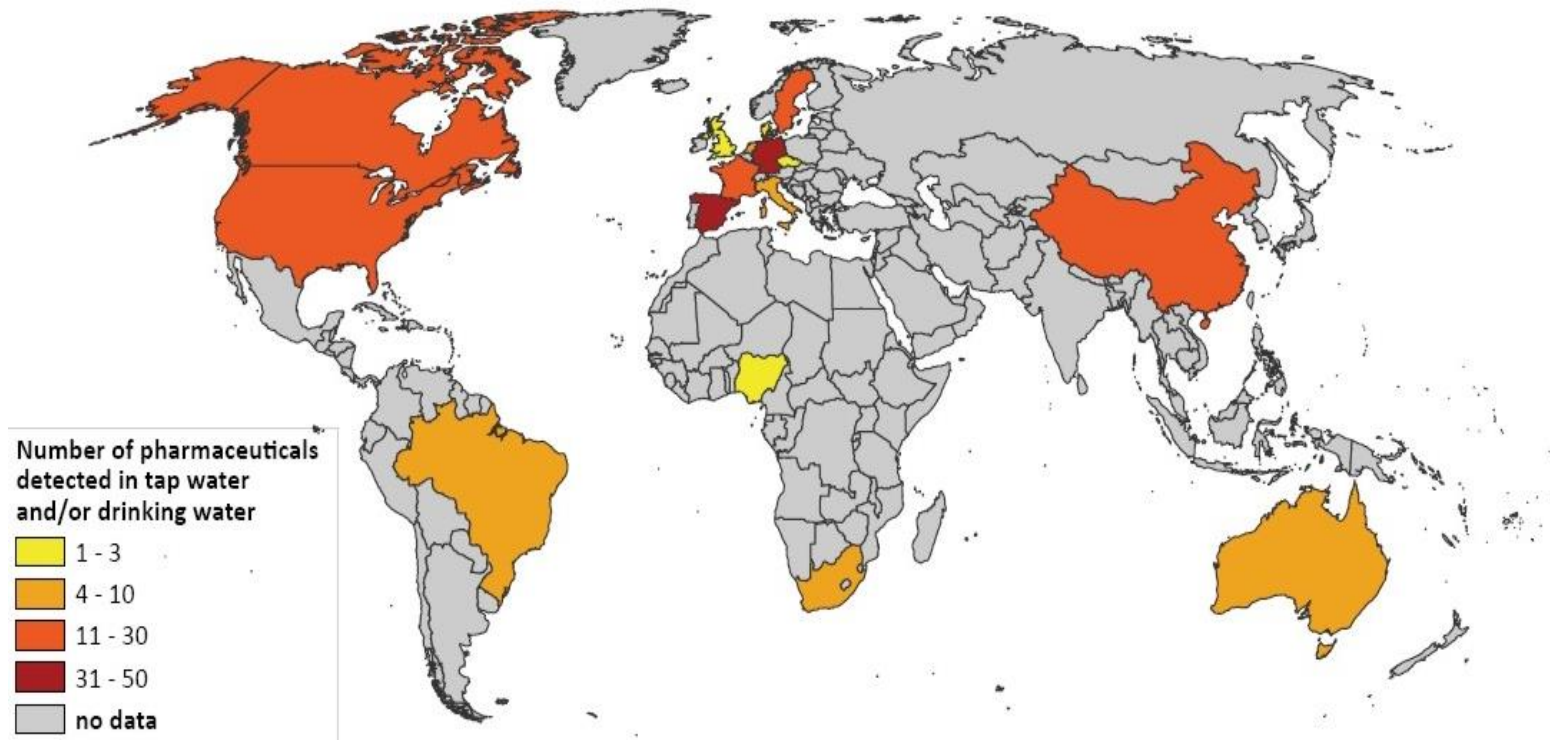

Gyógyszerhatóanyagok megoszlása a környezetben

Gyógyszermaradványok kimutatása az ivóvízben

Number of pharmaceuticals found in drinking water worldwide.

Vízi környezetben detektált koncentrációk

komponens	átlagos (max.) koncentráció (ng/l)					
	Ausztria	Finno.	Franciao.	Németo.	Svájc	Magyaro.
<i>Bezafibrate</i>	20 (160)	5 (25)	102 (430)	350 (3100)	-	-
<i>Carbamazepine</i>	75 (294)	70 (370)	78 (800)	25 (110)	30 – 150	-
<i>Diclofenac</i>	20 (64)	15 (40)	18 (41)	150 (1200)	20 -150	20 - 931
<i>Ibuprofen</i>	-	10 (65)	23 (120)	70 (530)	-	4 - 110
<i>Iopromide</i>	91 (121)	-	7 (17)	100 (910)	-	-
<i>Roxithromycin</i>	-	-	9 (37)	<LOQ (560)	-	-
<i>Sulfamethoxazole</i>	-	-	25 (133)	30 (480)	-	-

Gyógyszerhatóanyagok a környezetben

Minta típusa	komponens	mért érték	Irodalom
		ng / L	
felszíni víz (Spanyolország)	diklofenak	2 - 60	M. Gros, M. Petrovic, D. Barceló, Talanta 70 (2006) 678–690
	ibuprofen	8 - 150	
	ketoprofen	< 30	
	naproxen	7 - 50	
szennyvíztelep kifolyó (Horvátország)	diklofenak	10 - 390	M. Gros, M. Petrovic, D. Barceló, Talanta 70 (2006) 678–690
	ibuprofen	12 - 390	
	ketoprofen	130 - 260	
	naproxen	9 - 160	
eleveniszap	diklofenak	< 20 ng/g	T.A. Ternes, et. al J. Chrom. A 1067 (2005) 213–223.
	ibuprofen	< 20 ng/g	
	ketoprofen	< 50 ng/g	
	naproxen	< 20 ng/g	
talajminta	diklofenak	-	P. Vazquez-Roig et al. J. Chrom. A, 1217 (2010) 2471–2483.
	ibuprofen	-	
	ketoprofen	-	
	naproxen	-	

Szabályozás

- 2013/39/EU direktíva
- Európai Bizottság, stratégia kialakítása 2015. 09. 13-ig
- 2017.09.14. tervszerű határozat tagországok feladataival
- Svájc: 2040-ig 100 telepen nyomelem eltávolító műszaki megoldás

Nincs egységes törvényi szabályozás!

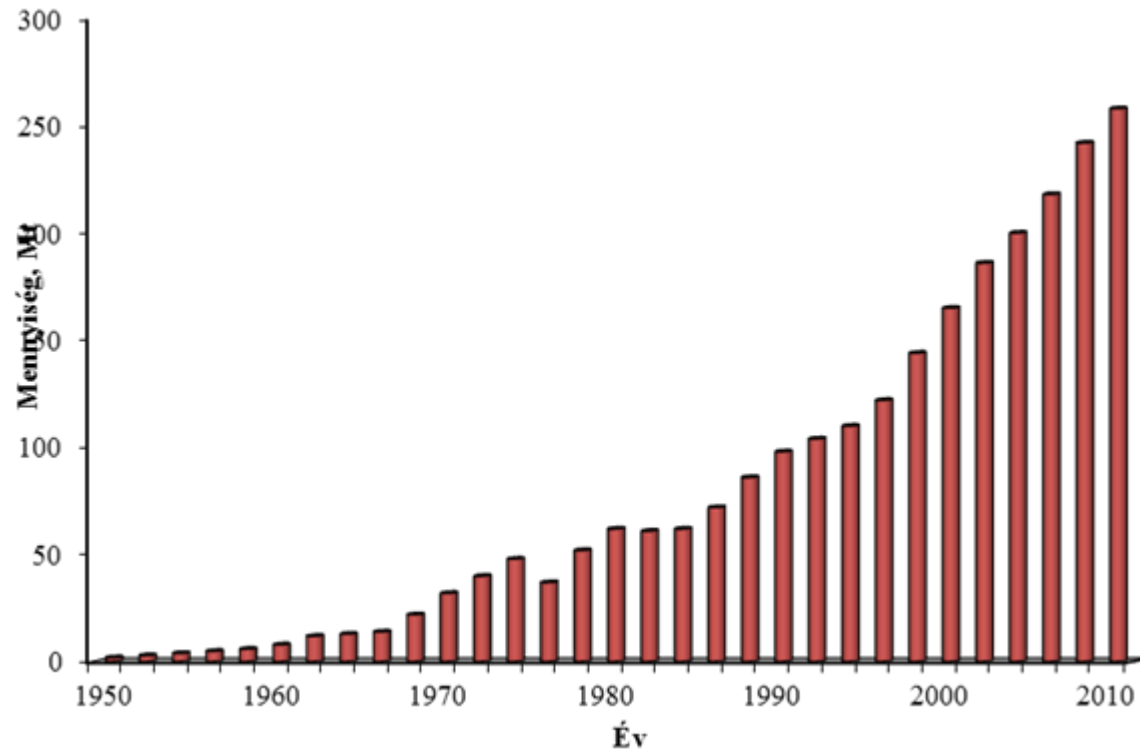

Mikroszennyezők a vízi környezetben

- Peszticidek
- Gyógyszerek, gyógyszermaradványok
- Mikroműanyagok

Műanyagok előállítása

300 Mt/év 10%-a újrahasznosított

(Mikro)Műanyagok a környezetben

5 mm-nél kisebb

Mikroműanyagok az élő szervezetben

Mikroműanyagok előfordulása

- Vízi élőlényekben
- Tengeri só mintákban – Kína
- Palackozott sörökben – Németország
- Ívóvíz – 1 m³-ben 7 db
- Egy európai ember 780 000 részecske / év
- 2050-re több műanyag a vizekben, mint hal

Mit tehetünk a mikroműanyagok ellen?

- Ne használjunk mikrogyöngyöket tartalmazó kozmetikumot
- Műanyag hordtáska betiltása
- Műszálas, mikroszálas ruha mellőzése
- Palackos víz kerülése
- Szelektív hulladékgyűjtés

Szabályozás

- műanyag-csomagolásnak újrahasznosíthatónak kell lennie 2030-ra az Európai Unióban
- csökkenteni kell az egyszer használatos műanyagok felhasználását az Európai Bizottság (EB) szerint
- 2018-ban egységes műanyagstratégia az EU-ban

Nincs törvényi szabályozás!

Összefoglalás

Nagy felhasználás

Jelentős
szennyeződés

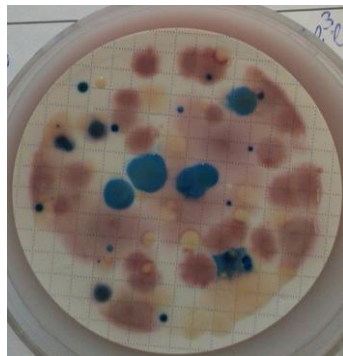
Kis mennyiség

Érzékeny
analitikai módszer

Hatékony eltávolítási technológia

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

